

Jak (ne)mít problémového dítě

Kouříte, často se hádáte s dítětem, jste nezaměstnaná, pracujete příliš? Tohle vše může mít za následek rizikové chování vašeho dítěte.

Téma rizikového chování mladistvých je v současnosti velmi aktuální. Významné je jak pro celou společnost, tak pro odborníky. Toto chování totiž mnohdy negativně ovlivňuje jak fyzické, tak psychické zdraví. Ovšem rizikové chování, tedy sociálně-patologické jevy mládeže, negativně ovlivňují nejen zdraví samotného člověka, ale také společnost.

Jan Sebastian Novotný a Petr Okrajek zkoumali vliv vybraných charakteristik rodinného prostředí na rizikové chování patnáctiletých adolescentů. Zkoumáno bylo 1635 patnáctiletých dětí a jejich rodič/ové. Poměr mezi chlapci a dívkami byl téměř 1:1. Data tohoto výzkumu byla získána baterií dotazníků. Některé dotazníky byly určeny dětem, jiné jednotlivým rodičům a další byly určeny pro ošetřujícího lékaře.

Výsledky tohoto výzkumu přinesly zajímavé informace. Dvojice výzkumníků zjistila, že pokud alespoň jeden z rodičů kouří, tak v polovině případů kouří také dítě. Děti, které kouřily, přestože jejich rodiče ne, byla pouze jedna třetina (33,6 %). Kromě kouření dítěte však kouření rodičů žádné další rizikové chování nezapříčiňuje. Pokud si vy nebo váš partner s určitou pravidelností dopřáváte alkoholu, pak se nemusíte příliš obávat, že to negativně ovlivní vaše dítě, protože žádné významné přímé souvislosti mezi užíváním alkoholu rodiči a rizikovým chováním dítěte se neprokázaly (ovšem není vyloučeno, že konzumace alkoholu rodiči neovlivňuje rizikové chování dítěte nepřímo).

Dále vědci zkoumali vliv konfliktů jednoho či obou rodičů s dítětem na jeho rizikové chování. Pojem konflikt zahrnoval hádky rodiče s dítětem, fyzické ublížení dítěti a citovou krutost. Byl zkoumán vliv opakovaných hádek rodiče s dítětem na kouření, alkohol, nelegální drogy, poruchy chování, agresivní chování a záškoláctví. Největší rozdíl se objevil u kouření, kde v případě hádek, kouřilo o 11,4 % více dětí než v rodinách, kde k hádkám nedocházelo. Druhý nejvyšší rozdíl byl u poruch chování a to 9,3 %; dále u agresivního chování 8,3 %; alkoholu 7,7 %; nelegálních drog 3,6 % a záškoláctví 3,7 %. Výzkumníky také zajímalo, jestli výskyt rizikového chování

ovlivněn také nahromaděním různých typů konfliktních situací. Bylo zjištěno, že nahromadění vliv nemá. Největší rozdíl mezi jednou a dvěma až třemi konfliktními situacemi je 2, 2 %.

Dalším zajímavým aspektem je kontakt s matkou. Pokud matka pracuje také v noci a o víkendech, objevují se u mladistvých mírně zvýšené projevy kouření a užívání alkoholu. Pokud je naopak matka nezaměstnaná či je v domácnosti, objevuje se u adolescenta zvýšené agresivní chování.

Výzkumníci však zdůrazňují, že výzkum se zaměřil pouze na rodinné prostředí. Přímý vliv má zejména kouření rodičů na kuřácké chování dítěte. Nepřímý vliv na rizikové chování dítěte pak mají konflikty s rodiči a také omezená možnost kontaktu dítěte s matkou.

Lucie Chlupová, Novinky.cz

Líbí se mi, že uvádíte i médium, kde by mohl článek vyjít.

V popularizaci ale nestačí uvést čísla, je třeba je doplnit i o jejich interpretaci, dát čtenáři návod k tomu, co si o nich má myslet. Jsou rozdíly velké nebo malé? Zároveň se zamyslete, zda na základě použitých statistik můžeme hovořit o vlivu (i když autoři výzkumu o něm píší, můžete k nim být kritická). V tomto duchu prosím práci přeracujte.